

KAPITOLA 18.

Dar

Probudily mě vzrušené hlasy. Slyšela jsem kroky. Kroky mnoha lidí. Chvilí jsem si, na pomezí spánku a bdění, nebyla s to uvědomit, kde vlastně jsem, a nechápala jsem, co se to kolem děje. Pak jsem si vzpomněla. Ten požár! Všechno nám shořelo. Nikdo z nás teď nemá střechu nad hlavou a čekáme, až se vrátí muži.

Prásk! Rázem jsem se vztyčila na posteli, jako by vedle mě udeřil hrom. *Ty hlasy!* Byly to mužské hlasy. Že by i Wynn byl už zpět? Opatrně jsem se vysoukala ze svého borového lože a zamžourala do úsvitu nového dne.

Všude kolem mě vítaly indiánské rodiny své muže a sotva se všichni se všemi pozdravili, hned začali probírat hrůzné zážitky několika uplynulých dnů. Ženy bědovaly, tiskly se ke svým manželům a snažily se zodpovídat jim otázky, na které podle všeho žádné odpovědi neexistovaly.

Pomalou jsem se vmísila do všeobecného mumraje, pokusila jsem se uhladit si zčuchané vlasy a rozhlížela jsem se po tábořišti, kde je Wynn. Nikde jsem ho neviděla. V očích mě začaly pálit slzy. Ve chvíli, kdy jsem se otočila, že zalezu zase zpátky do vyhrátého lože, jsem zaslechla hlas jakéhosi muže, volal na mě.

„Bílá ženo!“ vyzýval mne. Zarazila jsem se v půli kroku a zůstala stát. Pak jsem se pomalu a neochotně otočila, abych viděla do obličeje tomu, kdo mě oslovil, a vsadila bych se, že má bílá tvář v tu chvíli zbledla ještě víc.

Neodpověděla jsem mu. Muž, který mě oslovil, byl náčelník vesnice a nikdo, ze všech nejméně žena, na něho nesměl promluvit bez vyzvání. Potud jsem pravidla sociálních vztahů v kmeni už znala.

Přistoupil ke mně, s kamennou tváří. Netušila jsem, co má v úmyslu. Třeba má za to, že na ně dopadla kletba lesního požáru kvůli té nevhodně umístěné zahradě, blesko mi hlavou.

Zůstala jsem stát na místě, jak velela tradice – s očima sklopenýma k zemi.

Nezvedla jsem zrak, ani když se pestrobarevně vyšíváné mokasíny přiblížily a zastavily asi metr ode mne.

Ach, můj dobrý Bože, modlila jsem se v duchu. Přiveď Wynna zpátky. Rychle, prosím. Tenhle člověk určitě nepůjde proti zákonům bledých tváří a proti představiteli těch zákonů, i když přičítá vinu za neblahé události jeho manželce.

Náčelník ke mně vztáhl dlouhou paži, skrytou pod rukávem z jelenice. Zachvěla jsem se. Viděla jsem to už dřív a věděla jsem, jak se to dělá. Když chtěl náčelník někoho odsoudit, položil obviněnému ruku na hlavu a vynesl rozsudek.

Ale jeho ruka nedoputovala k mému čelu. Místo toho mi zlehka spočinula na rameni.

„Ty dělat dobře,“ pronesl zvučným hlasem dostatečně nahlas, aby to slyšel celý kmen. Roztřásla jsem se po celém těle. Stežší jsem dokázala uvěřit vlastním uším.

„Ty dělat dobře,“ prohlásil ještě jednou. „Ty zachránit ženy a děti, naše moudré starší a naše nemocné.“

Zavřela jsem oči a v duchu pronesla děkovnou modlitbu.

Stáhl snědou ruku z mého ramene. Čekala jsem, ale náčelník dál stál na místě a ani se nepohnul.

„Co chceš?“ zeptal se mě.

Cože? Byla jsem z toho zmatená. Nechápala jsem, jak to myslí.

Bezděčně jsem zvedla zrak a tázavě mu pohlédla do tváře. „Co má na mysli velký náčelník?“ vykoktala jsem v jeho mateřské řeči.

„Koně? Kožešiny? Dám ti je.“

A tehdy jsem teprve pochopila. Hrdost tomuto muži nedovolí komukoli něco dlužit. Podle něho tím, že jsem zachránila vesnici, vznikl vesnici velký dluh. On teď musí ten dluh splatit, jinak bude v očích lidí zahanben. Ve snaze najít správná slova jsem začala něco blekotat, nevěděla jsem, jak mu říct, že si nemyslím, že je mým dlužníkem.

„Ach, ne. Ne, prosím,“ vysoukala jsem ze sebe, ale on se znovu ujal slova a zvyšoval počet nabízených koní nebo kožešin a podle všeho se domníval, že cena, jakou nabízí, pro mě stále není uspokojivá.

Plaše se k němu přidružil jeho nejstarší manželka a tichým hlasem mu něco sdělila. Podíval se na ni, na tváři se mu objevil zachmuřený výraz. Odpověděl jí, jako kdyby chtěl zpochybnit, co mu právě řekla, ale ona sklopila zrak a se vši rozhodností zavrtěla hlavou.

Jako poražený, tak v tu chvíli vypadal. Vzápětí se ale narovnal v ramenou a zavolal k sobě svou nejmladší manželku. Zvolna došla až k němu. Držela na ruku miminko, byl to chlapeček, a ona ani na okamžik nespouštěla oči z jeho drobné tvářinky. Tiskla si ho k sobě, jako kdyby na tom závisel její život, ale zároveň, jak jsem ji tak pozorovala, se napřímila a zvedla bradu. Postavila se vedle náčelníka s hrdým pohledem svého lidu.

Náčelník znovu promluvil a bylo to určeno mně.

„Dávám ti nejlepší, co mám. Dávám ti dítě, chlapce.“

Zalapala jsem po dechu. Přešla jsem pohledem z toho hrdého muže na tu plachou ženu, která držela děťátko na ruku. Bylo to krásné miminko. Zatoužila jsem vzít ho do náruče – pochovat si ho. Z celého srdce jsem si přála ho obejmout. Nabízela se mi tu ta jediná věc, kterou jsem si přála víc než cokoli jiného na světě! V duchu jsem pronesla krátkou modlitbu a o krok jsem ustoupila.

„Dej ho,“ poručil náčelník a ta mladá žena udělala krok ke mně a děťátko mi podala.

Převzala jsem ho. Chvilí jsem si ho k sobě pevně tiskla a po tvářích mi začaly stékat slzy. Hošíček na mě hleděl vážnými černými očima, chvilku si mě pozorně prohlížel a pak ke mně natáhl buclatou ručku a přešel mi jí jen tak ledabylo po tváři. Vnímala jsem ticho kolem, všichni přihlíželi s pohledy upřenými na mě. Minuty odtikávaly a já jsem stále chovala děťátko v náruči. Mělo teplé tělíčko, byl to příjemný pocit. Pak jsem se zhluboka nadechla, zadržela slzy a zvedla zrak k náčelníkovi.

„Srdce bílé ženy se raduje z tvého daru. Je to nádherný chlapeček. Jaké potěšení chovat ho v náruči!“

Pak jsem se podívala náčelníkovi přímo do očí. Znovu jsem se zhluboka nadechla a udělala krok směrem k němu.

„Teď já dávám náčelníkovi dar.“

Neuhnula jsem pohledem, necouvla jsem, stáli jsme proti sobě tváří v tvář. Oči v jeho hnědém, půvabném obličejí nejevily jedinou známku jakýchkoli emocí.

„Dávám ti chlapečka.“

S těmi slovy jsem podala děťátko zpět jeho otci.

„Dluh je splacený,“ řekla jsem prostě. „Už mi nic nedlužíš.“

Potom jsem uctivě sklopila zrak, jak se sluší a patří, a ustoupila o krok, abych náčelníkovi naznačila, že jestli je to jeho přání, může mě propustit.

Z hrdla se mu vydral jakýsi zvuk, znamení, že tento malý obřad dospěl ke konci a že skončil uspokojivě. Otočila jsem se a s očima stále sklopenýma jsem se vrátila zpátky do přístřešku pod plachtou mezi vozy.

Byla jsem ráda, že jsem sama. Zabořila jsem hlavu do deky a plakala jsem, dokud jsem všechny slzy nevyplakala. V náruči jsem pořád cítila teplé tělíčko děťátka, které jsem před chvilkou chovala. Ach, kdyby tak náčelník věděl, co mi právě nabídl! Ach, kéž by tu už byl Wynn!

A pak jsem rázem přestala vzlykat tak rychle, jak jsem začala. Čeká nás spousta práce! Musíme se do toho dát. Vzchopila jsem se a odplížila jsem se k jezeru, abych si opláchla obličej studenou vodou. Potom jsem se vydala shánět pana LaMeche. Když se teď do tábora vrátili mužští, usoudila jsem, bude moudré nechat organizační záležitosti na nějakém muži.

Brzy jsem ho našla, seděl na kameni a kouřil cigaretu. Když jsem k němu došla, uhasil nedokouřenou cigaretu o zem a oharek si zastrčil do kapsy košile.

„Hledáte mě?“

Lehce jsem se začervenala. Dost dobře jsem nevěděla, jak na to téma zavést řeč.

„Ano, já... nevím, jestli... muži – teď zpátky, nechci jim... nerada bych jim říkala, co dělat.“

Přikývl, ano, rozumím.

„Ale potřebujeme maso,“ pokračovala jsem. Pan LaMeche znovu přikývl.

„A oni mají pušky.“

„Správně,“ řekl. „Dám jim patrony – řeknu jim, ať jdou na lov.“

Ulehčeně jsem si oddechla a maličko jsem se usmála. Pan LaMeche pokývl hlavou.

Otočila jsem se, že zase půjdu, ale on mě zarazil. Zjevně měl ještě něco na srdci.

„Vám se líbí to nemluvně?“

„Ó, ano,“ přiznala jsem okamžitě dřív, než jsem si to stihla rozmyslet.

„Tak proč si ho nenechala? Náčelník své slovo dodrží. Nevezme chlapečka zpátky.“

Už mě zase začaly pálit v očích slzy. „To není správné. Dítě patří rodičům. Viděl jste jeho matku? Zaplatit takovou cenu je příliš – vzdát se dítěte.“

„Chápu,“ řekl a mně připadalo, že to opravdu pochopil. „Tak proč si neřekla o koně? Nebo kožešiny?“ chtěl vědět.

„Ale oni mi nic nedluží. Dělán, co by dělal Wynn, kdyby tu byl. Není to něco za něco.“

„Myslíte?“

„Ovšemže ne!“

„Vy za to nic nechcete?“

„Ne, nic,“ zavrtěla jsem hlavou a pak jsem se zarazila a oči se mi zalily slzami navzdory snaze zadržet je. „Jen... jen přátelství – někoho z nich. Přátelství. Já... já...“ Dál jsem nemohla.

„Bylo to pro vás těžké, ten minulý rok, co?“

Rty se mi chvěly tak, že jsem se nemohla spolehnout na vlastní hlas. Přikývla jsem a roztřesenou rukou jsem si setřela slzy z tváří.

„Zahanbujete nás,“ pronesl tiše. „Dáváte – ale neberete. Odted' budou všichni ve vesnici vaši přátelé. Uvidíte sama.“